JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
PHILIPPE LÉGER
14 päivänä marraskuuta 2002 [1]

1. Yhteisön maidontuotannon vähentämiseksi yhteisön lainsäätäjä on vuonna 1984 ottanut käyttöön valvontajärjestelmän, jonka perusteella tuottajille jaetaan viitemäärä, yleisesti kutsuttuna maitokiintiö, ja jolla velvoitetaan tuottaja maksamaan lisämaksua tuotantonsa siitä osasta, joka ylittää tämän määrän.

2. Yhteisöjen tuomioistuin on asiassa Ballmann [2] 15.1.1991 antamassaan tuomiossa katsonut, että maataloustuottajan omaan viitemäärään kohdennetaan sellainen maidontuotanto, joka on saatu hänen vuokraamiltaan tuotantoyksiköiltä, kun hän hallinnoi itsenäisesti niitä tuotantoyksiköitä, joiden ylläpitämiseksi hän on vuokrannut tietyt tilat, ja kun vuokralaisen ja vuokranantajan tuottamat maitomäärät erotetaan selkeästi toisistaan.

3. Tässä asiassa Wervaltungsgericht Weimarin (Saksa) yhteisöjen tuomioistuimelle esittämien kysymysten tarkoituksena on selventää, onko tuomioistuimen edellä mainitussa asiassa Ballmann ottama kanta sovellettavissa silloin, kun tuottajan viitemäärän myöntämishetkellä hoitamat tuotantoyksiköt ja hänen vuokraamansa tuotantoyksiköt sijaitsevat entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on tarkemmin ottaen tilanteessa, jossa vuokralainen on siirtänyt hänelle myönnettyjä viitemääriä koskevan tuotannon vuokraamaansa tuotantoyksikköön ja tämä tuotantoyksikkö sijaitsee kunnassa, joka on liitetty Saksan liittotasavallan entiseen osavaltioon.

I Asiaa koskevat oikeussäännöt

A *Yhteisön säännökset*

4. Maidon lisämaksua koskeva järjestelmä on otettu käyttöön asetuksella N:o 856/84. [3] Tämä maksu liitettiin

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.

2 — C-341/89, Kok. 1991, s. I-25, 17 kohta.

3 — Maito- ja maitotuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 804/68 muuttamisesta 31 päivänä maaliskuuta 1984 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 856/84 (EYVL L 90, s. 10).

vuonna 1977 käyttöön otettuun maksuun, joka koskee eräitä meijeriin toimitettuja maitomääriä sekä maitotuotteiden erästä myyntiä suoraan tilalta.[4]

5. Asetuksessa N:o 856/84 säädetään, että koko yhteisölle vahvistetaan taattu kokonaismäärä, joka jaetaan jäsenvaltioiden kesken niiden tietyn vuoden aikana alueellaan toimittamien maitomäärien perusteella. Tämän jälkeen jokaisen jäsenvaltion on jaettava takuumääränsä tuottajiensa kesken myöntämällä heille tilakohtainen viitemäärä. Mikäli tuottaja ylittää tilakohtaisen viitemääränsä 12 kuukauden ajanjakson aikana, joka alkaa 1.4. ja päättyy 31.3., on hän velvollinen maksamaan lisämaksun, jonka tuotto käytetään tämän ylityksen myyntiin.[5] Lisämaksu peritään maidontuottajalta tai maidon ostajalta, joista jälkimmäisellä on oikeus periä lisämaksu takaisin tuottajalta.

6. Lisämaksujärjestelmän täytäntöönpanoa koskevat yleiset määräykset on luotu asetuksella N:o 857/84.[6] Yhteisön lainsäätäjä on tässä asetuksessa mm. säätänyt, että jäsenvaltioiden on luotava takuumääränsä puitteissa valtakunnallinen varasto, jotta tilakohtaisia viitemääriä voidaan sopeuttaa eräiden tuottajien erityisten tarpeiden tyydyttämiseksi.[7] Asetuksen 7 artiklan 1 kohdassa luodaan periaate siitä, että tilan käytettävissä oleva viitemäärä siirtyy tilan mukana.[8] Asetuksen N:o 857/84 12 artiklan c ja d alakohdassa määritellään tuottajan ja tilan käsitteet.[9] Edellä mainitussa asiassa Ballmann yhteisöjen tuomioistuin tulkitsi näitä säännöksiä ja päätyi siihen tulkintaan, joka on mainittu tämän ratkaisuehdotuksen 2 kohdassa.

7. Asetus N:o 857/84 on kumottu asetuksella (ETY) N:o 3950/92.[10] Tämä asetus, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 751/1999[11] (jäljempänä asetus N:o 3950/92), on tämän oikeudenkäyntimenettelyn kannalta merkityksellinen.

4 — Ks. yhteisvastuulisämaksusta ja maito- ja maitotuotealan laajentamisesta 17 päivänä toukokuuta 1977 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1079/77 (EYVL L 131, s. 6).

5 — Maito- ja maitotuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä 27 päivänä kesäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 804/68 (EYVL L 148, s. 13), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 856/84, 5 c artikla.

6 — Asetuksen N:o 804/68 5 c artiklassa tarkoitetun lisämaksun soveltamista koskevista yleisistä säännöistä 31.3.1984 annettu neuvoston asetus.

7 — Kolmas perustelukappale.

8 — Kyseisen 7 artiklan 1 kohdan mukaan "tilan käytettävissä oleva viitemäärä siirtyy sitä myytäessä, vuokrattaessa tai perinnön kautta siirrettäessä kokonaan tai osittain luovutuksensaajalle, vuokralaiselle tai perilliselle tarkemmin määriteltävin tavoin".

9 — Säädöksen 12 artiklan c alakohdassa tuottajalla tarkoitetaan "maataloustuottajaa, luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tai luonnollisten henkilöiden taikka oikeushenkilöiden ryhmittymää, joiden tila sijaitsee yhteisön maantieteellisellä alueella: joka myy maitoa tai muita maitotuotteita suoraan kuluttajalle ja/tai joka toimittaa niitä ostajalle". Saman artiklan d alakohdassa tilalla tarkoitetaan "yksittäisen tuottajan hoitamien tuotantoyksiköiden kokonaisuutta, jotka sijaitsevat yhteisön maantieteellisellä alueella".

10 — Maito- ja maitotuotealan lisämaksusta 28 päivänä joulukuuta 1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 3950/92 (EYVL L 405, s. 1).

11 — Asetuksen N:o 3950/92 3 artiklassa vahvistettujen kokonaismäärien mukauttamisesta 9.4.1999 annettu komission asetus.

8. Asetuksella N:o 3950/92 luodun lisämaksujärjestelmän systematiikka vastaa pääpiirteissään asetuksella N:o 856/84 luotua järjestelmää. [12] Jokaiselle jäsenvaltiolle jaetaan siis kaksi kokonaismäärää, toinen koskien maitotuotteiden toimituksia ostajalle ja toinen suoramyyntiä kuluttajalle. Asetuksen N:o 3950/92 3 artiklan mukaan "samankaltaisten tilakohtaisten viitemäärien yhteismäärä ei saa ylittää vastaavia kokonaismääriä, jotka määritetään erikseen kullekin jäsenvaltiolle". Nämä kokonaismäärät on määritelty kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa olevassa taulukossa.

9. Asetuksen N:o 3950/92 4 artiklan 1 kohdassa säädetään, että "tilalla käytettävissä oleva tilakohtainen viitemäärä on yhtä suuri kuin 31 päivänä maaliskuuta 1993 käytettävissä oleva viitemäärä ja tarvittaessa se mukautetaan kaikkiin kyseisiin jaksoihin, jotta samanlaisten tilakohtaisten viitemäärien yhteismäärä ei ylittäisi 3 artiklassa tarkoitettua kokonaismäärää". Artiklan 2 kohdan mukaan tilakohtaista tuottajan toimituksia ostajalle tai suoramyyntiä kuluttajalle koskevaa viitemäärää nostetaan tai se vahvistetaan tuottajan pyynnöstä, jotta voitaisiin ottaa huomioon tuottajan toimituksiin ja/tai suoramyyntiin vaikuttavat muutokset. Tämä viitemäärän nostaminen tai sen vahvistaminen riippuu muun muassa tuottajalla olevan viitemäärän vastaavasta laskusta tai tällaisen viitemäärän lakkauttamisesta.

10. Asetuksessa N:o 3950/92 säädetään lisäksi, että valtakunnallisen varaston tarkoituksena on vastaanottaa kaikki sellaiset määrät, jotka jostain syystä eivät kuulu tai eivät kuulu enää tilakohtaisiin kiintiöihin. [13] Asetuksen 5 artiklan toisessa alakohdassa säädetään, että "— — jos tuottajat eivät ole myyneet maitoa tai muita maitotuotteita yhtenä 12 kuukauden pituisen jakson aikana, heidän käytettävissään olevat viitemäärät siirretään valtakunnalliseen varastoon ja ne voidaan myöntää uudelleen ensimmäisen alakohdan mukaisesti. Jos tuottaja aloittaa maidon tai muiden maitotuotteiden tuotannon uudelleen jäsenvaltion määrittämän ajan kuluessa, hänelle myönnetään viitemäärä — — viimeistään hänen anomustaan seuraavana 1 päivänä huhtikuuta".

11. Asetuksen N:o 3950/92 7 artiklan 1 kohtaan on otettu periaate siitä, että viitemäärä siirtyy tilan mukana, mistä kuitenkin on joitain poikkeuksia. [14]

12. Käsitteet tuottaja ja tila määritellään asetuksen N:o 3950/92 9 artiklassa. Tämän artiklan mukaan "tässä artiklassa tarkoitetaan:

— —

c) 'tuottajalla' maataloustuottajaa, luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tai

12 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 5 kohta.

13 — 13. perustelukappale.

14 — 16. perustelukappale.

luonnollisten henkilöiden taikka oikeushenkilöiden ryhmittymää, joiden tila sijaitsee yhteisön maantieteellisellä alueella:

— joka myy maitoa tai muita maitotuotteita suoraan kuluttajalle

ja/tai

— joka toimittaa niitä ostajalle;

d) 'tilalla' yksittäisen tuottajan hoitamien tuotantoyksiköiden kokonaisuutta, jotka sijaitsevat yhteisön maantieteellisellä alueella".

13. Asetuksessa N:o 3950/92 on myös tietty määrä säännöksiä, jotka koskevat erityisesti entisen Saksan demokraattisen tasavallan aluetta. Nämä säännökset on säädetty asetuksen N:o 3577/90 [15] puitteissa, jolla yhteisön maatalouslainsäädäntöä on mukautettu tällä alueella vallitsevien erityisten olosuhteiden huomioon ottamiseksi. Maidontuotantoalalla neuvosto on asetuksessa N:o 3577/90 katsonut, että maidontuotannon valvontajärjestelmän täytäntöönpanon ei tulisi vaarantaa maatilarakenteiden uudelleenjärjestelyä entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella ja että tämä edellyttää sellaisia joustoja tähän järjestelmään, jotka olisi rajoitettava koskemaan tiukasti entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella sijaitsevia tiloja. [16] Asetuksen N:o 3577/90 liitteessä VI säädetään, että Saksan liittotasavallalle vahvistettu kokonaismäärä sisältää myös entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueelle erityisesti myönnetyn osan samoin kuin eräitä tätä aluetta koskevia säännöksiä. [17]

14. Asetuksen N:o 3950/92 tavoitteena on sen 11. perustelukappaleen mukaan pidentää sovellettavaan maidontuotantojärjestelmään tehtyjä lievennyksiä entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueen hyväksi "varmistaen kuitenkin, että ainoastaan tämä alue hyötyy mainitusta edusta".

15. Asetuksen N:o 3950/92 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ole-

15 — Saksan yhdistymisen johdosta toteutettavista siirtymätoimenpiteistä ja tarpeellisista mukautuksista maatalousalalla 4 päivänä joulukuuta 1990 annettu neuvoston asetus (EYVL L 353, s. 23).

16 — Asetuksen N:o 3577/90 yhdeksäs perustelukappale.

17 — Esim. edellytykset tilakohtaisten viitemäärien määrittelemiselle (liite VI, IV, 1 ja 2 kohta).

vassa taulukossa, joka koskee jäsenvaltioille jaettuja kokonaismääriä, määritellään Saksan liittotasavallan osalta se määrä, joka koskee erityisesti entisen Saksan demokraattisen tasavallan aluetta. [18] Tämä uusien osavaltioiden hyväksi tullut erityinen osa Saksan liittotasavallalle myönnetystä kokonaismäärästä oli voimassa 31.3.2000 asti. [19]

16. Asetuksen N:o 3950/92 4 artiklan 4 kohdassa säädetään, että kun kyseessä on entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella sijaitseva tila, viitemäärä voidaan myöntää väliaikaisesti sillä edellytyksellä, että myönnettyä viitemäärää ei muuteta kyseisenä aikana. Tämä säännös, joka alun perin koski vain ajanjaksoa 1.4.1993—31.3.1994, on pidennetty koskemaan seuraavia ajanjaksoja aina 31.3.2000 asti. [20]

18 — Ajaksi 1.4.1998—31.3.1999 Saksan liittotasavallalle myönnettiin 27 767 036 tonnia toimituksiin, joista 6 242 180 tonnia koski uusien osavaltioiden tuottajien tekemiä toimituksia, sekä 97 780 tonnia suoriin myynteihin, joista 11 187 tonnia koski uusissa osavaltioissa tapahtuvia suoria myyntejä.

19 — Ks. asetuksen N:o 3950/92 3 artiklassa tarkoitettujen kokonaismäärien mukauttamisesta 11.4.2000 annetun komission asetuksen N:o 749/2000 (EYVL L 90, s. 4) liite I.

20 — Pidennykset jaksoon 1.4.1997—31.3.1998 on tehty asetuksen N:o 3950/92 muuttamisesta 27.7.1994 annetulla neuvoston asetuksella N:o 1883/94 (EYVL L 197, s. 25) ja seuraavat pidennykset maito- ja maitotuotealan lisämaksusta annetun asetuksen N:o (ETY) 3950/92 muuttamisesta 9 päivänä maaliskuuta 1998 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 551/98 (EYVL L 73, s. 1).

B *Kansallinen lainsäädäntö*

17. Saksan liittotasavalta on säännellyt viitemäärien siirtoa 21.3.1994 annetulla Milchgarantiemengenverordnungilla [21] (maitoalan takuumääriä koskeva asetus), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 25.3.1996 annetulla 33. Änderungsverordnungilla [22] (jäljempänä MGV).

18. MGV sisälsi tämän asian kannalta merkityksellisenä ajankohtana erityisiä säännöksiä, jotka koskivat entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueelle sijoittautuneita maidontuottajia. MGV:n 16 a §:n mukaan nämä säännökset koskivat "maidontuottajia, joiden tila sijaitsee kokonaan tai osittain yhdistymissopimuksen 3 artiklan tarkoittamalla alueella, tilaa, joka on sijoittautunut tälle alueelle tai tälle alueelle sijoittunutta tilan osaa seuraavien säännösten mukaisesti".

19. MGV:n 16 e §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

"Väliaikainen määrä, josta vähintään 80 prosenttia on toimitettu edeltävien

21 — BGBl. 1994 I, s. 586.

22 — BGBl. 1996 I, s. 535.

12 kuukauden aikana, vapautetaan — — seuraavien säännösten mukaisesti sen osavaltion eduksi, jossa se tila tai tilan osa, jolle väliaikainen viitemäärä on myönnetty, sijaitsee — —"

22. Kaarssenin kunta sijaitsee myös entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella, siten kuin se on määritelty Saksan yhdistymisen aikaan vuonna 1990. Sovellettaessa vuonna 1993 solmittua sopimusta Mecklemburg-Vorpommernin osavaltion ja Ala-Saksin osavaltion välillä kyseinen kunta kuitenkin liitettiin jälkimmäiseen osavaltioon eli Saksan liittotasavaltaan kuuluvaan entiseen osavaltioon.

II Pääasian taustalla olevat tosiseikat

20. Agrargenosseschaft Alkersleben eG on maatalousosuuskunta, jolla on kotipaikka Alkerslebenissä, Freistaat Thüringenin osavaltiossa, joka on Saksan liittotasavallan uusi osavaltio, koska se sijaitsee entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella. Valittaja on saanut 7 625 797 kilon väliaikaisen viitemäärän maidolle. Tämän osavaltion toimivaltaiset viranomaiset myönsivät valittajalle tämän määrän.

23. Valittaja on siirtänyt karjansa tilan siihen osaan, jonka hän vuokrasi Kaarssenista, ja on jatkanut siellä maidontuotantoaan. Aluksi hän lopetti kokonaan tuotannon Alkerslebenissä. Koska Landesverwaltungsamt Thüringen (Saksa) katsoi valittajan lopettaneen maidontuotannon, se peruutti päätöksellään 14.6.1999 valittajalle väliaikaisesti myönnetyn viitemäärän MGV:n 16 §:n nojalla.

21. Kesän 1998 aikana valittaja vuokrasi osan Kaarssenissa (Saksa) sijaitsevasta maatilasta maidontuotantoon. Vuokrasopimuksessa mainitaan, että vuokralainen harjoittaa vuokraamallaan tilalla toimintaa itsenäisenä yksikkönä ja omalla vastuulla ja että tämän yksikön tuotanto varastoidaan omiin säiliöihin.

24. Landesverwaltungsamt Thüringen on 9.2.2000 antamallaan päätöksellä hylännyt asiasta tehdyn valituksen. Valittaja valitti asiasta edelleen Verwaltungsgericht Weimariin ja vaati, että 14.6.1999 annettu päätös kumotaan.

III Ennakkoratkaisukysymykset

25. Verwaltungsgericht Weimar on ensiksi esittänyt, että edellä mainitussa asiassa Ballman annetun tuomion perusteella ei ole mahdollista ratkaista, voidaanko sellaista maataloustuottajaa, joka tuottaa maitoa toisesta Saksan liittotasavallan osavaltiosta vuokratulla tilalla ilman, että tuotantoa harjoitetaan entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella sijaitsevassa tuotantoyksikössä, jolle viitemäärä on myönnetty, pitää asetuksen N:o 3950/92 9 artiklan c alakohdan tarkoittamana tuottajana. [23]

26. Kansallinen tuomioistuin esittää edelleen, että entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella sijaitsevalle tilalle myönnettyyn viitemäärään perustuvan tuotannon jakaminen useiden tilojen kesken olisi tämän alueen tilojen uudelleenjärjestelyjen osalta asetusten N:o 3577/90 ja N:o 3950/92 tavoitteiden vastaista, koska se sallisi, että tuotanto voisi tapahtua Saksan liittotasavallan entisissä osavaltioissa. Tämä jakaminen voidaan rinnastaa asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 3577/90, 7 artiklan 1 kohdassa kiellettyyn tuotantomäärien siirtämiseen ilman, että samalla siirretään vastaavia maa-alueita. [24]

27. Lopuksi kansallinen tuomioistuin toivoo saavansa selvennystä siihen, tuleeko entinen Saksan demokraattinen tasavalta rinnastaa viitemääriä koskevien säännösten osalta valtioon ja, mikäli näin on, miten on kohdeltava sitä osaa sen alueesta, joka on liitetty Saksan liittotasavallan entiseen osavaltioon.

28. Näillä perusteilla Verwaltungsgericht Weimar on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko asetuksen N:o 3950/92 (sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1256/1999) 9 artiklan c alakohtaa tai jotain muuta maidon takuumääriä koskevaa säännöstä tulkittava yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-341/89, Ballmann, 15.1.1991 antaman tuomion valossa siten, että myös sellainen maitomäärä, joka on tuotettu tuottajan alaisuudessa ja hänen vuokraamissaan, entisen Saksan demokraattiseen tasavallan alueella (Mecklenburg-Vorpommern) sijaitsevilla tiloilla, kohdennetaan entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella (tässä Freistaat Thüringen) sijaitsevalle tilalle myönnettyyn viitemäärään?

23 — Ennakkoratkaisun pyytämistä koskeva päätös (s. 9).
24 — Ennakkoratkaisun pyytämistä koskeva päätös (s. 10).

2) Otetaanko tällä tavoin saatu maitomäärä huomioon sellaisen viitemäärän yhteydessä, joka on osoitettu tilan vuokranantajalle, itsekin osittain maidontuotantoa harjoittavalle maataloustuottajalle, ja luetaanko väliaikaisesti myönnetty viitemäärä Freistaat Thüringenin hyväksi nyt tarkasteltavan kaltaisessa tilanteessa, jossa se tilan osa, jolle viitemäärä on osoitettu, ja se tilan osa, jossa maito on lypsetty, sijaitsevat eri osavaltioissa ja jossa, toisin kuin edellä mainitussa yhteisöjen tuomioistuimen 15.1.1991 antamassa tuomiossa, maidon väliaikainen viitemäärä on osoitettu oikeastaan pelkästään tilan hallinnolliselle kotipaikalle eli tilan sille osalle, jossa maitoa tuotetaan ja toimitetaan vähemmän kuin 5 prosenttia viitemäärästä (eläinkanta/maidontuotanto)?

3) Ovatko edellä esitettyihin kysymyksiin annettavat vastaukset riippuvaisia siitä, sijaitseeko tila, jossa maidontuotantoa harjoitetaan, entisen Saksan demokraattisen tasavallan sellaisella alueella, joka siirrettiin Saksan liittotasavallan osavaltioiden Ala-Saksin ja Mecklenburg-Vorpommernin välisellä sopimuksella Ala-Saksiin kuuluvaksi?"

IV Arviointi

A *Ensimmäinen ja toinen ennakkoratkaisukysymys*

29. Kahdella ensimmäisellä ennakkoratkaisukysymyksellään, joita tarkastellaan yhdessä, kansallinen tuomioistuin kysyy, voidaanko asetuksen N:o 3950/92 9 artiklan c ja d alakohtaa tulkita siten, että maataloustuottajan, joka harjoittaa toimintaa entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella vuokraamallaan tilalla, joka myös sijaitsee tällä alueella, koko itsenäisesti tapahtuvan maidontuotannon tulee perustua siihen väliaikaiseen viitemäärään, joka hänelle on myönnetty.

30. Kansallinen tuomioistuin pyrkii siis saamaan selville, voidaanko valittajaa nyt käsillä olevassa tilanteessa pitää asetuksen N:o 3950/92 9 artiklan c ja d alakohdan tarkoittamana tuottajana.

31. Aluksi on todettava, että maidon lisämaksujärjestelmää koskevan lainsäädännön systematiikasta sekä edellä mainitusta asiassa Ballmann annetusta tuomiosta[25] seuraa, että viitemäärä voi-

25 — 9 kohta.

daan myöntää vain maataloustoiminnan harjoittajalle, ei tilalle, ja vain, jos se on tuottaja. [26]

32. Edelleen asetuksen N:o 3950/92 5 artiklan mukaan viitemäärän ei voida katsota olevan käytettävissä ja siten peruutettavissa, jos sen haltijan katsotaan yhä olevan tuottaja.

33. Vastauksessa kansallisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin on siis määriteltävä, voidaanko maataloustuottajaa, joka on saanut väliaikaisen viitemääränsä entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella sijaitsevien tuotantoyksiköidensä puitteissa ja joka on tuottanut tämän määrän itsenäisesti samalta alueelta vuokraamillaan muilla tiloilla, pitää asetuksen N:o 3950/92 9 artiklan c ja d alakohdan tarkoittamana tuottajana.

34. Mielestäni tämän säännöksen tulkinnan perusteella tähän kysymykseen voidaan vastata myöntävästi.

35. On muistettava, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkinnassa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä lainsäädännöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös tai määräys on. [27]

36. Asetuksen N:o 3950/92 9 artiklan c ja d alakohdan sanamuoto ei sisällä mitään sellaista mainintaa, joka koskisi useilla tuotantoyksiköillä entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella tuotantoa harjoittavaa maataloustuottajaa.

37. Asetuksen N:o 3950/92 9 artiklan c alakohdassa määritellään, että tuottajalla tarkoitetaan maataloustuottajaa, jonka tila sijaitsee jäsenvaltion maantieteellisellä alueella ja joka myy maitoa tai muita maitotuotteita suoraan kuluttajalle tai joka toimittaa niitä ostajalle. Saman asetuksen 9 artiklan d alakohdassa säädetään, että käsitteellä tila tarkoitetaan yksittäisen tuottajan hoitamien tuotantoyksiköiden kokonaisuutta, jotka sijaitsevat jäsenvaltion maantieteellisellä alueella. [28]

26 — Ks. myös asia C-401/99, Thomsen ym., tuomio 20.6.2002 (Kok. 2002, s. I-5775, 32 kohta) ja asia C-313/99, Mulligan ym., tuomio 20.6.2002 (Kok. 2002, s. I-5719, 30 kohta).

27 — Asia C-191/99, Kvaerner, tuomio 14.6.2001 (Kok. 2001, s. I-4447, 30 kohta sekä siinä mainittu oikeuskäytäntö).

28 — Tämän ratkaisuehdotuksen 12 kohta.

38. Käsitteen "tuottaja" luettuna yhdessä käsitteen "tila" kanssa johtuu, että henkilön, joka harjoittaa tuotantoa useilla tuotantoyksiköillä jäsenvaltion maantieteellisellä alueella ja joka myy tai toimittaa maitoa tai maitotuotteita, katsotaan olevan tuottaja.

39. Tämän oikeudenkäyntimenettelyn puitteissa voidaan tästä vetää seuraavat kaksi johtopäätöstä.

40. Ensinnäkin se seikka, että henkilö on tuottaja, ei edellytä, että viitemäärän haltijan tulisi tuottaa viitemäärä kokonaan tai osittain niissä tuotantoyksiköissä, joilla hän harjoitti tuotantoa silloin, kun viitemäärä myönnettiin hänelle.

41. Tämä tulkinta on vahvistettu edellä mainitussa asiassa Ballmann.[29] Sillä, että yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että maataloustuottajan vuokraamillaan tiloilla tuottaman maidon pitäisi periaatteessa kohdistua hänen omaan viitemääräänsä,[30] yhteisöjen tuomioistuin on myöntänyt, että tuottaja voi tuottaa hänelle myönnetyn viitemäärän tiloilla, jotka hän on vuokrannut viitemäärän saamisen jälkeen. Yhteisöjen tuomioistuin on täten noudattanut julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta, jonka mukaan periaate viitemäärän ja maa-alueen yhteenkuuluvuudesta ei merkitse sitä, että tämä viitemäärä pitää tuottaa samoilla tiloilla kuin missä se maidontuotanto, johon viitemäärän myöntäminen perustui, tapahtui.[31]

42. Toiseksi asetuksen N:o 3950/92 9 artiklan c ja d alakohdasta voidaan johtaa, että sitä, onko henkilö tuottaja, ei voida arvioida niiden tuotantoyksiköiden perusteella, joita kyseinen henkilö harjoittaa tietyllä alueella tai jäsenvaltion alueen rajatulla osalla. Kyseisen säännöksen sanamuodosta päinvastoin nimenomaisesti seuraa, että arviointi tulee tehdä suhteessa koko jäsenvaltion maantieteelliseen alueeseen. Kuten komissio on todennut,[32] tuottaja voi vapaasti tuottaa jäsenvaltion hänelle myöntämän maitokiintiön valitsemillaan tuotantopaikoilla tämän jäsenvaltion alueella.

29 — Tässä asiassa yhteisöjen tuomioistuin oli seuraavanlaisen tilanteen edessä. Maidontuottaja harjoitti toimintaa maatilalla, jolla oli tilaa 60 lehmälle, joista 20 paikkaa oli uudessa navetassa. Hän sai viitemäärän, joka vastasi noin 40 lehmän tuotantoa. Tuottaja vuokrasi uudessa navetassa sijainneet 20 paikkaa toiselle maidontuottajalle, jolla oli noin 20 lehmän maidontuotantoa vastaava maitokiintiö. Kiintiö oli myönnetty tälle sen tuotannon perusteella, joka saavutettiin hänen omalla tilallaan. Toimivaltainen viranomainen ilmoitti, että vuokralaista ei voitu pitää yhteisön määräysten mukaisena maidontuottajana ja että se maidontuotanto, joka saavutettiin vuokratulla tilalla, kohdennettaisiin siihen viitemäärään, joka kuului vuokranantajalle.

30 — 14 kohta.

31 — Ks. julkisasiamies Tesauron ratkaisuehdotus em. asiassa Ballmann, 4 kohta.

32 — Komission kirjalliset huomautukset, 29 kohta.

43. Asetuksen 9 artiklan c ja d alakohdan sanamuoto estää siten sellaisen tulkinnan, että maidontuottaja, joka on saanut viitemäärän osavaltiossa, joka kuului entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueelle, olisi pakotettu tuottaja-ominaisuutensa menettämisenkin uhalla tuottamaan koko tämän määrän tai pelkästään osan tästä määrästä niissä tuotantoyksiköissä, joilla hän harjoitti tuotantoa sillä hetkellä, kun kyseinen määrä myönnettiin hänelle, tai niillä tiloilla, jotka yksinomaan sijaitsevat tässä osavaltiossa.

44. Tätä tulkintaa tukee tähän säännökseen liittyvä oikeudellinen asiayhteys.

45. Asetuksen N:o 3950/92 9 artiklan c ja d alakohdan oikeudellisen asiayhteyden osalta on otettava huomioon lisämaksujärjestelmän systematiikka. Se koostuu ensinnäkin eri jäsenvaltioille jaettavista kahdesta taatusta kokonaismäärästä, joista toinen koskee ostajille tehtäviä toimituksia ja toinen myyntiä suoraan kuluttajille. Jäsenvaltiot jakavat nämä määrät niiden tuottajien kesken, jotka ovat sijoittautuneet kyseisen jäsenvaltion alueelle siten, että yksittäisten viitemäärien summa ei ylitä vastaavaa kokonaismäärää.

46. Saksan liittotasavallalle on kyseessä olevaksi ajaksi vahvistettu, kuten muillekin jäsenvaltioille, kaksi taattua kokonaismäärää. Asetuksen N:o 3950/92 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa olevassa taulukossa oli määritelty 31.3.2000 asti se osa näistä kahdesta kokonaismäärästä, joka erityisesti koski uusissa osavaltioissa tehtäviä toimituksia ostajille sekä suoramyyntiä kuluttajille. [33]

47. Toimivaltaisten saksalaisten viranomaisten tuli siis jakaa tämä osa niiden tuottajien kesken, jotka olivat sijoittautuneet uusien osavaltioiden alueelle siten, että yksittäisten viitemäärien yhteismäärä ei ylittänyt tätä osaa koskevia määriä.

48. Ensiksikin on muistettava, ettei asetuksen N:o 3950/92 3 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta rajoita kyseisen asetuksen 9 artiklan c ja d alakohdassa tarkoitettua tuottajan oikeutta valita tuotantopaikka jäsenvaltion alueella. Näistä molemmista säännöksistä voidaan johtaa, että tuottajat voivat vapaasti valita tuotantopaikkansa uusien osavaltioiden koko alueella.

33 — Tämän ratkaisuehdotuksen 15 kohta.

49. Asetuksen N:o 3950/92 systematiikasta johtuu myös, että asetuksen N:o 3950/92 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainitulla uusien jäsenvaltioiden alueella tarkoitetaan entisen Saksan demokraattisen tasavallan aluetta.

50. Asetuksen N:o 3950/92 4 artiklan 4 kohta vahvistaa tämän tulkinnan. Tämän säännöksen mukaan viitemäärä voidaan myöntää väliaikaisesti "entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella sijaitseville tiloille" edellytyksellä, että myönnettyä viitemäärää ei muuteta kyseisenä aikana. Tämä säännös oikeutti siis toimivaltaiset saksalaisviranomaiset poikkeamaan entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueelle sijoittautuneiden tuottajien hyväksi asetuksen N:o 3950/92 4 artiklan 1 ja 2 kohdan säännöksistä. On muistettava, että näiden säännösten mukaan maidon toimituksen tai suoramyynnin tilakohtaiset viitemäärät myönnettiin tuottajille 31.3.1993 käytettävissä olevien määrien perusteella. Lisäksi viitemäärä voitiin vahvistaa tai sitä voitiin nostaa vain sillä edellytyksellä, että tuottajan hallinnassa oleva muu viitemäärä joko lakkautettiin tai sitä laskettiin. [34]

51. Tätä tulkintaa tukee myös se seikka, että asetuksen N:o 3950/92 Saksan liittotasavaltaa koskevat säännökset muodostavat jatkumon asetuksen N:o 3577/90 säännöksille ja että tämä asetus sisälsi eräitä säännöksiä, joita sovellettiin erityisesti entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella. [35]

52. Edellä mainitusta asiayhteydestä siis johtuu, että henkilön, joka harjoittaa tuotantoa useilla tuotantoyksiköillä, jotka sijaitsevat entisen Saksan demokraattisen

34 — Saksan hallitus on kirjallisissa huomautuksissaan (17 ja 18 kohta) korostanut, että asetuksen N:o 3950/92 4 artiklan 4 kohta antaa sille valtuuden liittää viitemäärän siihen tilaan, jonka puitteissa viitemäärä on myönnetty. Saksan hallitus esittää väitteensä tueksi, että kyseisessä säännöksessä säädetään nimenomaisesti, että viitemäärät myönnetään tilalle. Kyseinen säännös antaa hallitukselle valtuuden määrittää tavan, jolla väliaikainen viitemäärä myönnetään, sekä säätää, että tuotannon siirtäminen toiseen tuotantopaikkaan esimerkiksi vuokraamalla on kielletty. Mielestäni tämä tulkinta ei ole oikea. Mainintа "entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella sijaitseville tiloille" pitää mielestäni tulkita suhteessa asetuksen N:o 3950/92 4 artiklan 1 kohdassa ja 7 artiklan 1 kohdassa olevaan viittaukseen tilan käytettävissä olevasta viitemäärästä. Kyseinen mainintа ei voi muuttaa lisämaksuja koskevan oikeusjärjestelmän systematiikkaa, jonka mukaan viitemäärä voidaan myöntää vain tuottajalle. Olen edellä tuonut esiin, että, Saksan viranomaisten mahdollisuus myöntää väliaikainen viitemäärä koskee pelkästään oikeutta vahvistaa tai nostaa tilakohtaisia viitemääriä joustavammin kuin asetuksen N:o 3950/92 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään.

35 — Tämän ratkaisuehdotuksen 13 kohta.

tasavallan alueella, ja joka myy tai toimittaa maitoa tai maitotuotteita, katsotaan olevan tuottaja riippumatta uusien osavaltioiden välisistä sisäisistä rajoista.

53. Tätä arviointia tukevat asetuksen N:o 3950/92 säännösten, joita sovelletaan entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella, tavoitteet.

54. Asetuksen kyseisten säännösten tavoitteet on mainittu sen 11. perustelukappaleessa. Yhteisön lainsäätäjä muistuttaa siinä, että maidontuotannon rajoittamista koskevan järjestelmän soveltaminen ei saa asettaa kyseenalaiseksi entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella sijaitsevien maatilojen rakenneuudistusta. Lisäksi mainitaan, että kohdatut vaikeudet tekivät tarpeelliseksi sen, että sovellettavaan järjestelmään tehtyjen lievennysten voimassaoloa kyseisellä alueella oli pidennettävä varmistamalla kuitenkin, että ainoastaan tämä alue hyötyy mainitusta edusta.

55. Yhteisön lainsäätäjä on jo asetuksessa N:o 3577/90 [36] tuonut esiin tämän tavoitteen, että maidontuotannon rajoittamista koskevan järjestelmän lievennykset koskevat vain tiloja, jotka sijaitsevat entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella.

36 — Yhdeksäs perustelukappale.

Lisäksi tämä tavoite sekä nimenomainen viittaus entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueeseen on mainittu niissä asetuksissa, joilla pidennettiin asetuksessa N:o 3950/92 säädettyjä lievennyksiä tämän alueen hyväksi 31.3.2000 asti. [37]

56. Tästä seuraa, että yhteisön lainsäätäjän tarkoituksena on ollut helpottaa maatilojen rakennemuutosta koko entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella.

57. Kuten kansallinen tuomioistuin toteaa, [38] tämä tarkoitus vaarantuisi, mikäli ne viitemäärät, jotka on myönnetty tälle alueelle sijoittautuneille tuottajille, tuotettaisiinkin tämän alueen ulkopuolella. Mielestäni tämä tarkoitus vaarantuu yhtä suuressa määrin, mikäli näitä viitemääriä koskeva tuotanto rajoitetaan niihin tuotantoyksiköihin, joilla tuottajat harjoittivat tuotantoa viitemäärien myöntämishetkellä. Tällainen rajoittaminen sitoisi maidon-

37 — Ks. asetuksen N:o 1883/94 neljäs perustelukappale sekä asetuksen N:o 3950/92 4 artiklan 4 kohdan vaikutusten pidentämisestä annetun asetuksen N:o 551/98 perustelukappale.

38 — Tämän ratkaisuehdotuksen 26 kohta.

tuottajien tuotantoyksiköt siihen tilanteeseen, jossa ne olivat tuolla hetkellä. Maatilojen rakennemuutos koko entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella sisältää mielestäni sen, että tuottajat voivat tehdä tuotantoyksiköilleen kaikkia tarpeellisia muutoksia ja parannuksia edellyttäen, että tämä tapahtuu kyseisen alueen rajoissa.

58. Näillä perusteilla ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa, että asetuksen N:o 3950/92 9 artiklan c ja d alakohtaa tulee tulkita siten, että maataloustuottajan, joka on sijoittautunut entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueelle, kaiken itsenäisesti harjoittaman maidontuotannon tiloilla, jotka hän on vuokrannut ja jotka sijaitsevat tällä alueella, tulee perustua siihen viitemäärään, joka hänelle on väliaikaisesti myönnetty.

B *Kolmas ennakkoratkaisukysymys*

59. Kansallinen tuomioistuin haluaa kolmannella kysymyksellään selventää, onko sen kunnan, jossa vuokratut tilat sijaitsevat, liittämisellä Saksan liittotasavallan entiseen osavaltioon merkitystä asetuksen N:o 3950/92 9 artiklan c ja d alakohdan tulkinnassa.

60. Saksan hallitus on riitauttanut tämän kysymyksen tutkittavaksi ottamisen sillä perusteella, että yhteisön oikeus ei sääntele kysymystä siitä, miten on maitokiintiöitä koskevien säännösten osalta käsiteltävä sellaista liitettyä aluetta, joka on liitetty kahden osavaltion välisellä sopimuksella. [39]

61. En ole tästä samaa mieltä. Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 234 artiklan mukaisessa yhteisöjen tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuimien yhteistyössä yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on kunkin asian erityspiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen yhteisöjen tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Jos esitetyt kysymykset koskevat yhteisön oikeuden tulkintaa, yhteisöjen tuomioistuimen on siten yleensä ratkaistava esitetyt kysymykset. [40]

62. Tässä tapauksessa on kyse yhteisön säännöksen tulkinnasta. Kyseessä on sen määrittäminen, muuttuuko asetuksen N:o 3950/92 9 artiklan c ja d alakohdan tulkinta, joka perustuu kahteen ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen, toisenlaiseksi sillä perusteella, että kunta, jossa valittajan vuokraamat tilat sijaitsevat, on

39 — Saksan hallituksen kirjalliset huomautukset, 34 kohta.

40 — Asia C-415/93, Bosman, tuomio 15.12.1995 (Kok. 1995, s. I-4921, 59 kohta) ja asia C-255/00, Grundig Italiana, tuomio 24.9.2002 (Kok. 2002, s. I-8003, 30 kohta).

liitetty Saksan liittotasavallan entiseen osavaltioon.

63. Mielestäni tähän kysymykseen tulee vastata kielteisesti.

64. Olen maininnut, että asetuksen N:o 3950/92 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan viittauksella uusiin osavaltioihin tarkoitetaan entisen Saksan demokraattisen tasavallan aluetta. [41]

65. On muistettava, että Saksan yhdistymisen ja sen takia, että yhteisön oikeutta sovelletaan koko entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella, lainsäätäjä on maatalousalalla, erityisesti maidontuotannon alalla, tehnyt eräitä mukautuksia yhteisön normeihin ottaakseen huomioon tällä alueella vallitsevan erityistilanteen. [42]

66. Kuten komissio huomauttaa, [43] tarkoitetaan ilmaisulla "entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella" sitä aluetta, jolla maatilojen rakennemuutos oli tarpeellinen alueella aikaisemmin käytössä olleen talousjärjestelmän takia. Kyseessä oli siis entisen Saksan demokraattisen tasavallan alue sellaisena kuin se oli maantieteellisesti rajattuna Saksan yhdistymisen hetkellä.

67. Edellä on todettu, että lainsäätäjän tarkoituksena on ollut pidentää asetuksella N:o 3950/92 maidontuotannon rajoittamista koskevan järjestelmän joustavuutta entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueen hyväksi. Tämä käsite sisältää siten saman alueellisen rajauksen kuin Saksan yhdistymishetkellä.

68. Tästä seuraa, että tähän alueeseen kuuluvan osan yhdistymisen jälkeen tapahtuneella liittämisellä Saksan liittotasavallan entiseen osavaltioon ei ole vaikutusta asetuksessa N:o 3950/92 entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueen hyväksi säädettyjen säännösten soveltamiseen kyseisellä alalla.

69. Näillä perusteilla ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa kysymykseen, että kunnan, jossa vuokratut tilat sijaitsevat, liittämisellä Saksan liittotasavallan entiseen osavaltioon ei ole vaikutusta asetuksen N:o 3950/92 9 artiklan c ja d alakohdan tulkintaan.

41 — Tämän ratkaisuehdotuksen 49 kohta.
42 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 13 kohta.
43 — Komission kirjalliset huomautukset, 33 kohta.

V Ratkaisuehdotus

70. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Verwaltungsgericht Weimarin esittämiin kysymyksiin seuraavasti:

1) Maito- ja maitotuotealan lisämaksusta 28 päivänä joulukuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3950/92, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 9 päivänä huhtikuuta 1999 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 751/1999, 9 artiklan c ja d alakohtaa tulee tulkita siten, että maataloustuottajan, joka on sijoittautunut entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueelle, kaiken itsenäisesti harjoittaman maidontuotannon tiloilla, jotka hän on vuokrannut ja jotka sijaitsevat tällä alueella, tulee perustua siihen viitemäärään, joka hänelle on väliaikaisesti myönnetty.

2) Kunnan, jossa vuokratut tilat sijaitsevat, liittämisellä Saksan liittotasavallan entiseen osavaltioon ei ole vaikutusta asetuksen N:o 3950/92 9 artiklan c ja d alakohdan, sellaisena kuin se on muutettuna, tulkintaan.